

Beheervisie

Vosse- en Weerlanerpolder

Stichting Het Zuid-Hollands Landschap

26 februari 2015

Opdrachtgever

Gemeente Hillegom
De heren Vincent Lommerse en Hein van Amstel
Hoofdstraat 115
2181 EC Hillegom

Postbus 32
2180 AA Hillegom
Telefoon: 14 0252
Fax: 0252-537290
E-mail: info@hillegom.nl

Opdrachtnemer

Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
Oude Delft 116
2611 CG Delft
Telefoon: 010-2722222
www.zuidhollandslandschap.nl

Projectgegevens:

Kenmerk: U201536122.
Datum: 27-02-2015
Opgesteld: Maarten van der Valk

Klankbord:

Chris Brunner, Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland
Jelle van Dijk, Milieu overleg Duin- en Bollenstreek
Paul Venderbosch, KNNV Bollenstreek

Foto voorkant:

Chris Brunner, Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland

1. Inleiding

Gemeente Hillegom heeft zich ten doel gesteld om de natuurwaarden en de recreatieve functie van het noordelijke deel van de Vosse- en Weerlanerpolder (ca. 20 hectare) te bevorderen. Hiertoe is een inrichtingsplan opgesteld, welke in 2014 is uitgevoerd. Het open en weidse karakter moet behouden blijven in combinatie met het realiseren van natuurdoelen, in het bijzonder ten behoeve van weidevogels, en een agrarisch gebruik met vee in de wei. De recreatieve voorzieningen bestaan uit fiets- en wandelpaden, ruiterspad, recreatieve voorzieningen en struingebied.

De volgende deelgebieden worden onderscheiden:

- Open kruidenrijk grasland (weide- en poldervogelgebied)
- Open agrarisch grasland (uitloopgebied manege)
- Recreatief fiets-, ruiters- en wandelpad met voorzieningen;
- Dijklichaam met natuurvriendelijke oever

Binnen deze deelgebieden zijn diverse (landschaps)elementen aanwezig zoals plasdrasoevers, natuurvriendelijke oever.

Voor het behalen van de doelen is een juist en afgestemd beheer noodzakelijk. Gemeente Hillegom heeft in dat kader al bij de eerste planvorming voor de herinrichting van de polder het Zuid-Hollands Landschap betrokken. Hiermee heeft het Zuid-Hollands Landschap al vroegtijdig meegedacht om het beheer in de toekomst efficiënt en effectief te kunnen laten verlopen ten behoeve van het behalen van de gestelde natuurdoelen in combinatie van de recreatieve functie van de Vosse- en Weerlanerpolder.

In dat kader heeft de gemeente aan het Zuid-Hollands Landschap gevraagd om op korte termijn een eerste beheervisie te geven op het beheer van de polder, alsmede een aanbieding te doen voor de beheertaken. De visie en aanbieding hebben als doel om de bestuurlijke besluitvorming binnen Gemeente Hillegom over de toewijzing van het beheer te ondersteunen. In dit document wordt invulling gegeven aan dit verzoek.

2. Visie

Het Zuid-Hollands Landschap is een particuliere stichting die streeft naar duurzaam, kwalitatief evenwicht tussen mens en natuur, door voor beide rust en ruimte te creëren. Om dit te bereiken stelt de stichting – al ruim 80 jaar – natuur- en cultuurlandschap veilig door gebieden in beheer te nemen. Het Zuid-Hollands Landschap wordt gesteund door 52.000 donateurs en beheert meer dan 4.000 hectare aan natuurgebieden in de provincie, verdeeld over 100 natuurgebieden. Van deze gebieden is 99 procent voor publiek opengesteld, dan wel beleefbaar gemaakt voor voorzieningen en excursies. Het Zuid-Hollands Landschap vindt het belangrijk dat het publiek van natuur kan genieten, onder het motto ‘Natuur dichtbij’. Openstelling vindt plaats naar draagkracht van het terrein, zodat de verschillende doelen voor natuur en recreatie met elkaar in evenwicht zijn.

In de visie van het Zuid-Hollands Landschap valt er ook in relatief kleine gebieden die omgeven zijn door bebouwing en infrastructuur nog veel te genieten. Zo trekt het natuurgebied Polders Poelgeest te Oegstgeest dagelijks bezoekers die komen wandelen en naar de vele vogels komen kijken. In 't Vogelhoff bij Leiden kan de burger genieten van het kleinschalige agrarische cultuurlandschap met zijn vele natuurwaarden, zoals weidevogels, hoogstamfruit en bijen. Ook de Voorofsche Polder te Waddinxveen laat zien dat met een goed beheer uitstekende natuurresultaten behaald kunnen worden. De vele weidevogels die jaarlijks in deze besloten polder van 30 hectare komen broeden, waren aanleiding om in 2007 de landelijke Gruttoprijs toe te kennen aan het Zuid-Hollands Landschap. Succesfactor is daarbij steeds de samenwerking met de lokale agrariërs, de enthousiaste vrijwilligers en andere betrokken omgevingspartijen. Een duurzame beheerpositie (op basis van eigendom of erfpacht) is hierbij steeds de basis. Ook voor de Vosse- en Weerlanerpolder zijn er prima

kansen om de door de gemeente gestelde doelen op een kosteneffectieve wijze te realiseren. Dit kan door één beherende partij de opdracht te geven om alle beheertaken uit te voeren, onder nader te bepalen voorwaarden.

Voordelen hiervan zijn een betere onderlinge afstemming van beheeractiviteiten (leidend tot meer kwaliteit), één aanspreekpunt voor de gemeente en lagere uitvoeringslasten. Door het goed en in onderling overleg vastleggen van de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer is het beheer van Vosse- en Weerlanerpolder voor de langere termijn geborgd, ook na mogelijke toekomstige wijzigingen in personele en bestuurlijke sfeer.

3. Beheermaatregelen

De maatregelen voor het beheer van Vosse- en Weerlanerpolder zijn hieronder weergegeven volgens de begrotingssystematiek van het Zuid-Hollands Landschap. De bijbehorende kosten zijn vermeld in de bijlage. Gezien de vraagstelling van de gemeente en de beschikbare tijd en informatie is gekozen voor een gedetailleerde kostenraming. Voor het terreinbeheer gelden de volgende componenten:

- Onderhoud en beheer
- Recreatie
- Omgevingsmanagement
- Publieksvoorlichting
- Zakelijke lasten

3.1. Onderhoud en beheer

Het onderhoud en beheer dat het Zuid-Hollands Landschap in het algemeen in haar natuurgebieden uitvoert bestaat onder meer uit maaien, begrazen, zagen/snoeien, slootonderhoud, etc. Bij Vosse en Weerlanerpolder gaat het dan met name om het graslandbeheer (maaien en afvoeren, begrazing met vee, bemesting), het onderhoud van de watergangen en oevers, beheer landschapselementen. Ook het overleg met de pachters valt onder onderhoud en beheer. Bij de berekening is uitgegaan van een gemiddeld normbedrag voor het beheer van 14 ha extensief grasland, waarin de pachtopbrengsten zijn verrekend.

Gezien de weidevogelstelling die de Vosse- en Weerlanerpolder heeft, streeft het Zuid-Hollands Landschap naar een zeer gevarieerd onderhoud van de graslanden. Een sterke afwisseling van weilandpercelen met kort, lang, structuurrijk en insectenrijk gras, zorgt ervoor dat vogels niet alleen broedgelegenheid hebben, maar ook voldoende voedsel en schuilgelegenheid om zich op een goede wijze te kunnen voorplanten. Er wordt gestreefd naar een zogenaamd mozaïek beheer.

Door het lage onderhoudsfrequentie van de afgelopen jaren is er duidelijke toename van verstoringsoorten. Waar mogelijk zullen we incidenteel eventuele haarden van verstoringsoorten verwijderen. Door verzuring van regenwater op de weilandpercelen is er een toename van pitrus op enkele percelen. Om te voorkomen dat dit zich ten nadele van de weidevogelpopulatie doorzet, zullen we een maatregelpakket samen stellen van greppelen, maaien en eventueel bekalken om uitbreiding van pitrus te voorkomen.

Het Zuid-Hollands Landschap maakt bij het opstellen van beheer(evaluatie)plannen gebruik van de 'Index Natuur en Landschap'. Het betreft een landelijk vastgestelde indeling van natuur- en landschapsbeheertypen. Deze vormt de basis voor het provinciaal natuurbeheerplan.

Ieder beheertype is uitvoerig beschreven (geografie, landschap, waterhuishouding, kenmerkende flora en fauna, beheermaatregelen etc.). Dit maakt een onderlinge vergelijking, zowel intern als extern, mogelijk. Per natuurbeheertype wordt de kwaliteit gemeten aan de hand van een aantal te monitoren kenmerken, o.a. het voorkomen van specifieke flora en fauna.

Zoete plas (incl. sloten)

- Doel: Behoud oppervlakte en streven naar verbetering waterkwaliteit.
- Toelichting: De huidige ecologische waterkwaliteit binnen het terreinencomplex is grotendeels afhankelijk de kwaliteit van het aangevoerde water uit de agrarische omgeving die negatief wordt beïnvloed door bemesting en het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. De frequentie waarmee sloten worden geschoond en gebaggerd, is eveneens van belang. Gestreefd wordt om grootschalige ingrepen zoals baggeren in ruimte en tijd te faseren. Het afdalen van water om materieel in te zetten moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Zo mogelijk dienen deze beheerwerkzaamheden uitgesteld te worden tot het interne peil voldoende gedaald is.

Kruiden- en faunairijk grasland

- Doel: Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
- Toelichting: Het betreft alle graslandpercelen die niet het beheertype 'vochtig weidevogelgrasland' zijn toegekend. Het beheer is primair gericht op de ontwikkeling van het huidige engels raai- / ruw beemdgras type naar een botanisch meer gevarieerd grasland met o.a. egelboterbloem en echte koekoeksbloem. Hiervoor is nodig het afbouwen van de huidige mestgift, een beweidsdichtheid die in het voorjaar afgestemd is op de eventuele aanwezigheid van weidevogels en vervolgens op de afvoer van zoveel mogelijk biomassa. Binnen deze percelen bestaat het beheer uit 2x maaien en afvoeren na 15 juni of 1x maaien en afvoeren na 15 juni, gevolgd door nabeweiding of standbeweiding met runderen en/of schapen. Afhankelijk van de aanwezigheid van weidevogelbroedparen en / of het voorkomen van plas-drasgebieden kan maaien of beweiden van een deel van het perceel opgeschort worden. Het verrichten van veldwerkzaamheden gedurende het broedseizoen is niet toegestaan. In dezelfde periode is dit deelgebied voor het publiek afgesloten. Ter hoogte van de middentocht wordt de flauwe insteek vanaf 1 augustus gemaaid en afgevoerd waarbij eventuele meebeweiding van de insteek wordt toegestaan.

Vochtig weidevogelgrasland

- Doel: Behoud oppervlakte en verbetering van kwaliteit.
- Toelichting: De onlangs uitgevoerde herinrichting van de percelen voorziet in een verbetering van de terreinomstandigheden voor weidevogels. Met name de aanleg van flauwe oevers, in combinatie met het instellen van een plas dras locatie in de holle percelen kunnen voor een kwaliteitsimpuls zorgen. Binnen percelen met dit natuurbeheertype wordt het beheer afgestemd op instandhouding van zowel foerageer- als broedbiotoop. Het graslandbeheer binnen de weidevogelgrasland bestaat uit laat maaien en afvoeren (15 juni of 15 juli) gevolgd door nabeweiding met rundvee. De vegetatie langs flauwe slootoevers wordt na 1 augustus gemaaid. Het toepassen van een gift ruige stalmest (10-20 ton per ha) is toegestaan. Het verrichten van veldwerkzaamheden gedurende het broedseizoen is niet toegestaan. In dezelfde periode is dit deelgebied voor het publiek afgesloten.

Plas dras situatie

- Doel: Behoud oppervlakte en verbeteren kwaliteit
- Toelichting: In het gebied zijn enkele holle weilandpercelen ingericht als plas-dras locaties. Deze maatregel is gericht op de voedselvoorziening voor weidevogels in het vroege voorjaar. Vanaf december of begin januari worden de percelen afgesloten van afwatering op het slotenstelsel om ervoor te zorgen dat deze percelen vanaf half februari onder water staan met 0-20cm water. Deze natte

percelen leveren voedsel voor aankomende weidevogels. Door de plas-dras zo lang mogelijk nat te houden en pas na mei droog te laten vallen, blijft deze voedsel geven voor jonge vogels.

Na droogvallen kan de plas dras in het reguliere maaiprogramma worden opgenomen. Indien nodig kan gefaseerd de greppel worden uitgehaald op diepte te behouden en verzuring van de plas-dras te voorkomen.

Natuurvriendelijke oever

Doel: Behoud lengte en verbeteren kwaliteit

Toelichting: In het gebied zijn diverse natuurvriendelijke oevers aangebracht in de vorm van een plas- of dras berm of een flauw talud langs een bestaande waterloop. De begroeiing bestaat uit plantensoorten van natte ruigten en natte graslanden. De oevers hebben een breedte van tenminste 3 meter en maximaal 5 meter en hebben een minimale lengte van 25 meter. De oevers worden periodiek gemaaid in een cyclus van minimaal éénmaal per 2 jaar en maximaal éénmaal per jaar. Dit is afhankelijk van de ligging. In het weidevogelgebied zullen de oevers jaarlijks na 15 juli worden mee gemaaid met het graslandbeheer. Het maaisel wordt afgevoerd. Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in de oever. Maaiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 15 juli en 1 maart.

Insectenrijk grasland (uitloopgebied manege)

Doel: Behoud oppervlakte en verbeteren kwaliteit

Toelichting: In het gebied is 4 hectare uitloopgebied voor de manege gesitueerd. Deze gronden vallen buiten het beheer van het Zuid-Hollands Landschap, maar kunnen een sterke bijdrage leveren aan de natuurdoelstellingen in het gebied. Streven moet zijn om insectenrijk grasland te realiseren om bij te dragen aan de voedsel van de aanwezige vogels in de polder. Binnen deze percelen bestaat het beheer uit maaien en afvoeren na 15 juni, gevolgd door nabeweiding of standbeweiding met paarden en/of schapen. Paardenbeweiding dient in een lage druk plaats te vinden om verdichting van de grond te voorkomen en verruiging tegen te gaan. Het toepassen van een gift ruige stalmest (10-20 ton per ha) is toegestaan. Het verrichten van veldwerkzaamheden gedurende het broedseizoen is beperkt toegestaan om verstoring van omliggende gebieden te voorkomen. Dit deelgebied is voor het publiek afgesloten. Afhankelijk van de aanwezigheid van vogelbroedparen kan maaien of beweiden van een deel van het perceel opgeschort worden.

Struinpad

Doel: Behoud lengte en kwaliteit.

Toelichting: In het weidevogelgebied is een struinroute gerealiseerd. Door middel van een klaphek met een veerooster is het mogelijk op buiten het broedseizoen over de weilanden te wandelen en via de Haarlemmertrekvaart weer terug te wandelen. De weilanden zijn met elkaar verbonden met bruggen met overstappen. De toegangshekken aan het begin en het einde van de route worden tijdens het broedseizoen afgesloten. Voor honden is het altijd afgesloten in verband met de mogelijke begrazing door vee. Indien nodig wordt het struinpad gemaaid om het goed zichtbaar in het weiland te houden.

Ruiterroute

Doel: Behoud lengte en kwaliteit.

Toelichting: In de polder loopt langs het recreatieve fiets- en wandelpad en de beheerweg een tredpad voor ruiters. Dit is een smal spoor in het bestaande maaiveld. Het dient als doel om verbinding te leggen met het omliggende netwerk.

Onderhoud is extensief en gericht op een lage gebruiksdruk. Indien nodig wordt het spoor gemaaid en waar nodig aangevuld met zand.

Recreatief fiets- en wandelpad

Doel: Behoud lengte en kwaliteit.

Toelichting: Betreft het halfverharde fietspad van de Oude Weerlaan naar de Oosteinderlaan. Dit pad vormt een verbinding voor recreatieve fietsers en doorgaande wandelaar tussen Hillegom en Bennebroek. Het pad geeft een mooi beeld over de polder maar gaat over de rand. Indien nodig worden de eerste meter berm gemaaid. Indien gaten ontstaat worden die twee keer per jaar opgevuld met vergelijkbare steenslag en daarna afgerold.

Beheerpad

Doel: Behoud lengte en kwaliteit.

Toelichting: Betreft het halfverharde pad tussen van de Oude Weerlaan naar de Oude Weerlaan en verbinding maakt met het 'nieuwe' fietspad. Dit pad vormt een verbinding voor wandelaar uit Hillegom vanuit de aanliggende woonwijk. Het vormt een mooi ommetje. Indien nodig worden de eerste meter berm gemaaid. Indien gaten ontstaat worden die twee keer per jaar opgevuld met vergelijkbare steenslag en daarna afgerold. Het pad geeft alleen toegang aan wandelaar en ruiters. Fietsers zijn niet toegestaan.

Recreatievoorzieningen

Doel: Behoud recreatieve zonering en kwaliteit voorzieningen.

Toelichting: In polder zijn twee rustpunten aangebracht. Een picknickset met een afvalbak en een parkbank met een afvalbak. Regelmatig worden deze punten uitgemaaid. Daarnaast worden de afvalbakken periodiek gelegd en de omgeving vrijgemaakt van zwerfvuil. Frequentie in het voorjaar/zomer ligt hoger dan in de herfst/winter. Voor de rest wordt in het gebied twee keer per jaar zwerfvuil geruimd.

Daarnaast worden er twee informatiepanelen in overleg met Gemeente Hillegom ontwikkeld om uitleg te geven over het gebied en de bijzondere natuurwaarden.

Bij de entrees van het gebied wordt bebording met gebiedsbepalingen geplaatst om de bezoeker te informeren over de regels.

3.2. Recreatie

In het gebied worden diverse recreatieve voorzieningen gerealiseerd, zoals paden, bruggen, bankjes, een picknicktafel, bebording etc. Paden en bermen worden gemaaid en de voorzieningen worden regelmatig geïnspecteerd, onderhouden en waar nodig vervangen. Ook de activiteiten in verband met de afsluiting tijdens het broedseizoen vallen onder recreatie. Tevens zal toezicht worden gehouden in het gebied. Taak van de toezichthouders is om de recreanten te informeren over de bezoekregels en zo nodig het handhaven ervan. Het Zuid-Hollands Landschap beschikt over speciaal daarvoor opgeleide toezichthouders met een BOA-bevoegdheid. Het Zuid-Hollands Landschap streeft ernaar om tevens een APV-aanstelling te krijgen voor het gebied. Dit zorgt ervoor dat onze toezichthouders dezelfde regels kunnen handhaven als in de rest van de gemeente. Dit is voor de burger consistent en eenduidig.

De recreatieve inrichting en de natuurdoelen van het gebied bepalen in grote mate het recreatief gebruik en dus de gebiedsregels. Het Zuid-Hollands Landschap stemt de zonering af met de gemeente en met de lokale natuur- en gebruikersgroepen.

3.3. Monitoring en evaluatie

De Vosse- en Weerlanerpolder is een betrekkelijk jong terrein dat pas onlangs is ingericht en verder zal ontwikkelen. De inrichting en het voorgenomen beheer zijn gericht op de ontwikkeling van natuur-, landschaps- en recreatieve waarden van beide deelgebieden. Hierbij wordt de omgeving nadrukkelijk betrokken. Om vast te kunnen stellen of de inrichting en het beheer aan de doelstellingen voldoen, is het belangrijk dat er voldoende wordt gemonitord. Niet alleen flora en fauna maar ook de aard en intensiteit van het recreatief medegebruik zal gevolgd moeten worden.

De desbetreffende bepalingen in de samenwerkingsovereenkomst vormen het vertrekpunt voor het monitoringplan. Samengevat zijn deze als volgt:

- 1.) ZHL is verantwoordelijk voor de algemene natuurmonitoring;
- 2.) Jaarlijks wordt er een korte rapportage opgesteld over de natuurontwikkeling in de polder in relatie tot recreatiedruk. Deze rapportage zorgt voor eventuele bijstelling van het beheer.
- 3.) In 2020 vindt het eerste formele evaluatiemoment plaats. Nagegaan wordt of de beheermaatregelen zijn nageleefd, de kwaliteit van de natuurwaarden is gestegen en de gestelde beheerdoelen in grote mate zijn behaald

Afgelopen jaren is al gebleken dat de broedvogelaantallen afnam. Verder hebben de voormalige inventarisatie-vrijwilligers de verwachting uitgesproken dat de aantallen waarschijnlijk zullen dalen door de (illegale) aanwezigheid van recreanten in het terrein. Daarom is het van groot belang om de broedvogelontwikkelingen nauwkeurig te volgen de eerste jaren en waar nodig het beheer bij te stellen. Op dit moment is er geen actieve vrijwilligersgroep die volgens de gestandaardiseerde BMP-methodiek (weidevogels) tellingen verricht. Voorstel is om de eerste zes jaar professioneel te tellen en gedurende deze jaren een actieve vrijwilligersgroep vorm te geven voor de monitoring. Ten aanzien van de inzet van vrijwilligers bij monitoring is het zorgen voor een structurele inzet van het hoogste belang. Om dit te bereiken moeten vrijwilligers gemotiveerd blijven door bijvoorbeeld het verzorgen van cursussen en het betrekken van de vrijwilligers bij het beheer.

Naast het volgen van de weidevogelstand in de polder is het van belang om ook andere broedvogels te volgen en eventuele wintergasten in kaart te brengen. Dit valt minder binnen de ambities van de gemeente en zal geprobeerd worden om bij de nieuwe vrijwilligersgroep te borgen.

Het monitoren van SNL-parameters niet verplicht in Vosse- en Weerlanerpolder i.v.m. een alternatieve financiering. Mede in het licht van de beschikbare financiën is in onderstaand overzicht een selectie gemaakt van de te monitoren parameters per beheertype. Over de definitieve prioritering en wijze van uitvoering zal het Zuid-Hollands Landschap met de gemeente in overleg treden.

Parameter	Methode	Frequentie 1x per	Bij beheertypen	Uitgevoerd ja/nee (jaartal)	Rapport- ge- gevens
Planten	Inventarisatie kwalificerende soorten	6 jaar	N04.02 Zoete plas N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland N13.01 Vochtig weidevogelgrasland		

Vegetatie	Vegetatiekartering	12 jaar	N04.02 Zoete plas Natuurvriendelijke oever		
	Vegetatieopnamen	4 jaar			
Broed- vogels	BMP/W kwalificerende soorten	Jaarlijks	N13.01 Vochtig weidevogelgrasland		

3.4. Omgevingsmanagement

Onder de noemer omgevingsmanagement zijn de volgende activiteiten gegroepeerd: monitoring en evaluatie, beheerplanning, overleg met omgevingspartijen en met de gemeente als opdrachtgever. Dit is gedaan omdat deze activiteiten in Vosse- en Weerlanerpolder sterk met elkaar verweven zijn. Zo gaat de broedvogelmonitoring in de toekomst plaatsvinden met een vrijwilligersgroep en dient het toekomstige beheerplan ook als basis voor het overleg met de gemeente Hillegom en de omgevingspartijen. De verzamelde gegevens vormen de basis voor het beheerplan, die het Zuid-Hollands Landschap in principe voor al haar terreinen opstelt. In het beheerplan worden de natuurdoelen vastgelegd en maatregelen beschreven die binnen de planperiode van 12 jaar genomen moeten worden (eenmalig of doorlopend). Na zes jaar wordt een evaluatie opgesteld t.b.v. de jaarlijkse werkplannen, waarvan de leerpunten worden meegenomen naar de volgende evaluatieperiode van 6 jaar. Er kan dus tussentijds een bijstelling plaatsvinden op het werkplan. Bij opdrachtverlening in 2015 zal de stichting het jaar daarop (2016) een beheerplan opstellen.

Het beheerplan zal voor vaststelling worden besproken met de omgevingspartijen en vervolgens ter instemming worden voorgelegd aan de opdrachtgever. Vervolgens wordt de zes jaarlijkse planningscyclus ingezet: uitvoeren/monitoren, evalueren en bijstellen in de vorm van een werkplan. Na 18 jaar wordt er een nieuw beheerplan opgesteld. Verder zal er, naast de reeds genoemde pachters en vrijwilligers, periodiek overleg plaatsvinden met de eventuele gebiedspartijen. Wat betreft het overleg met de opdrachtgever stellen wij voor om jaarlijks een 2-pager van de werkzaamheden op te stellen, wat dient als basis voor het jaarlijks overleg (eens per zes jaar aangevuld met het werkplan). In de eerste jaren kan er behoefte zijn aan extra overleg om knelpunten in de aanloopfase op te lossen.

3.5. Publieksvoorlichting en -evenementen

Een fraai ingericht en zorgvuldig beheerde Vosse- en Weerlanerpolder verdient het om ontdekt te worden door de inwoners van Gemeente Hillegom. Hiervoor is een scala aan activiteiten denkbaar. Het Zuid-Hollands Landschap heeft brede ervaring met beleefbaar maken van haar natuurterreinen. Dit kan door middel van excursies, evenementen en speciale gebiedsarrangementen. De precieze uitwerking van de publieksvoorlichting vindt in nader overleg met de opdrachtgever en natuurorganisaties plaats. KNNV Bollenstreek wil graag een rol spelen bij de organisatie van bijvoorbeeld excursies.

3.6. Zakelijke lasten

De erfpachter betaalt als gebruiker van de grond waterschapslasten aan het Hoogheemraadschap van Rijnland. Deze kosten zijn dan ook in de beheerovereenkomst geborgd en worden doorgerekend naar Gemeente Hillegom.

4. Vervolgopgaven

4.1. Inrichting

Met een goede inrichting kunnen de beheerkosten laag gehouden worden. Daarom heeft het Zuid-Hollands Landschap de afgelopen jaar geadviseerd over de inrichting van de Vosse- en Weerlanerpolder. Hoe eerder dat kan, hoe meer mogelijkheden er zijn om de inrichting te optimaliseren op het beheerbaarheidsaspect. Desondanks kunnen er onverwachte vraagstukken opspelen die in de huidige inrichting niet voorzien waren. In dat kader zal het Zuid-Hollands Landschap blijven adviseren en voorstellen doen om de inrichting en het beheer te verbeteren om de natuurdoelen te behalen en beleefbaarheid te verbeteren.

Tijdens de ontwikkeling en inrichting van de polder is veel discussie geweest over de aanleg en afsluiting van paden in relatie tot broedende vogels. Resultaat is het afsluiten van struinpadden tijdens het weidevogelseizoen. Mocht tijdens de erfpachtperiode behoefte ontstaan om hier verandering of uitbreiding in te brengen, dan zal het Zuid-Hollands Landschap hier aanpassingen in doen. Gemeente Hillegom zal hierin volgend zijn ten behoeve van het behouden van de weidevogel in de Vosse- en Weerlanerpolder.

4.2. Contractering

In afstemming met de gemeente Hillegom krijgt het Zuid-Hollands Landschap de polder duurzaam in beheer middels een erfpachtovereenkomst van 30 jaar. Met deze titel kan de stichting vervolgens pachtovereenkomsten afsluiten met de agrariërs en andere gebruikers. Een dergelijke constructie, waar de stichting veel ervaring mee heeft, is voor alle partijen duidelijk en is kosteneffectief.

Het voordeel van erfpacht is dat het Zuid-Hollands Landschap makkelijker eigen investeringen kan gaan doen en/of extra geldstromen van derden kan aantrekken. Voor de gemeente is een langjarige erfpachtovereenkomst een goed middel om afspraken en budgetten over een langere tijdsperiode te borgen.

4.3. Relatie met externe ontwikkelingen

Het is het Zuid-Hollands Landschap bekend dat er nog een provinciaal fietspad door Vosse- en Weerlanerpolder staat gepland. In het algemeen stimuleert de stichting initiatiefnemers om de bestaande planologische procedures voor natuur- en landschapsbescherming zorgvuldig en volledig te doorlopen. Als er op enig moment een democratisch besluit is gevallen voor een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling, dan zal het Zuid-Hollands Landschap dat respecteren. Dergelijke afspraken kunnen worden opgenomen in de contractering.

4.4. Uitbreidbaarheid

Voorgesteld wordt om, indien de samenwerking van beide kanten goed bevalt, op termijn te kijken of het beheer kan worden uitgebreid met andere delen van Vosse- en Weerlanerpolder en/of de omgeving.

5. Tenslotte

Bovenliggende beheervisie is de opmaat voor langdurig beheerplan 2017-2029. Het is gebied is nieuw en vergt zeker in het eerste jaar in het beheer bijstelling. Daarnaast wil het Zuid-Hollands Landschap de verschillende gebruikers, pachter, omwonenden en opdrachtgever beter leren kennen. Vanuit die nieuwe samenwerking kan er een beheerplan worden geschreven welke past bij het gebied en zijn gebruikers. Hiervoor is tijd nodig en daar zorgt de beheervisie voor.

Bijlage: Beheerkosten Vosse- en Weerlanerpolder

Prijspeil oktober 2014, jaarlijks te indexeren volgens de consumentenprijsindex (CPI) reeks CPI Werknemers laag zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.